

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

י"ז תמוז תשפ"ב • גליון 219 • פרשת פנחס

זמני שבת קודש

רבונו היום	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:12	20:26	19:26	ירושלים
21:15	20:28	19:24	חיפה
21:13	20:26	19:27	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

הניצוץ היהודי

לכל יהודי יש ניצוץ שאיתו הוא יכול להגיע לדרגות גבוהות בעבודת ה'

אהבת הינם

אל ביתו של הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א נכנס יהודי מבוגר, ותינה בפניו את צערו באנחה קורעת לב: 'יש לי בבית שלוש בנות מצוינות' - סיפר, 'ולמרות גילן המתבגר, טרם זכו לבוא בברית הנישואין... ההמתנה הממושכת קורעת את ליבנו, שוברת אותנו ממש. עשינו כבר כל סגולה אפשרית, ועדיין לא זכינו לשמוע מצהלות חתן וכלה...'

ראש הישיבה שמע את הדברים ונאנח בהשתתפות. אחרי ההרהור קל השיב: 'סגולות רבות ניסיתם כבר, אך ישנה סגולה נוספת בדוקה ומנוסה, וקוראים לה 'סגולת הויתור'. פשוטו כמשמעו - פשוט לוותר בכל הזדמנות, לחפש מתי ניתן לוותר! כי כידוע, בזכות ויתורה של רחל אימנו, זכה עם ישראל כולו בשועות הגאולה, ונער הייתי גם זקנתי, ולא ראיתי אדם שהפסיד מויתור... התחזקות הדדית של כל המשפחה ביותר - בוודאי תביא בכניפה את ישועתכם!'

האב הודה לראש הישיבה, התברך ויצא. הוא כינס את בני ביתו וסיפר להם על 'סגולת הויתור', ובצוותא החליטו להתחזק בה, לחפש הזדמנויות שניתן לוותר בהן, ולוותר בשמחה. המשך הסיפור לא ייאמן, אך כך בדיוק הוא מסופר בספר 'עלינו לשבח': בתוך זמן קצר, רבתה השמחה והגיעה הישועה. הבנות התארסו בזו אחר זו, ולבני הבית לא נותר אלא לומר ולהעיד: לפעמים הישועה קרובה, נמצאת במרחק של ויתור. ככל שמתחזקים בויתורים, ככל שמנצלים כל הזדמנות לוותר - מרוויחים ישועות גדולות וגלויות!

הבה נאמץ את השיטה בסדר היום שלנו, כי לכלולנו יש רגעי מתנה כאלה, הזדמנויות לוותר. והויתור - אין מפתח כמוהו לפתוח שערי שמים, אין עוצמה דומה לו ונוותר ישועה. הבה נוותר ונוותר עלינו שפע רוחני וגשמי כאחד, ולזכות בישועות גדולות!

לו', כך בתפילין וכך בכל מצוה אחרת, אם היה מרגיש ענף אחד! אחד! מענפי האור העליון היה בז בעיניו להיות מלך מלכים!! יגידו ליהודי, קח את כל העושר שבעולם, או תלבש טלית, זה לא ניסיון בכלל.

הטעם של כל דבר בא מניצוץ קדוש, אם ככה אתה מרגיש בבשר, מה אתה יכול להרגיש בקדושה. אמרתי כמה פעמים, קחו את האיש הכי עשיר בעולם, הוא לא מגיע לאחד חלקי מיליארד לאושר שלי, אתם יודעים מה זה ללמוד תורה? מה זה קבלה? ואיזה השראת שכינה יש עליו, וזו הוא מסתכל על העולם, זה יש לו פורשה, זה יש לו צעצוע אחר, על זה מסתכלים? יש לך נשמה קדושה אתה יכול להאיר אותה להרגיש בשמים, מתיקות נפלאה שאין כמותה.

כשאני רואה אנשים שמשקיעים כל הונם במכוניות, בדברים חולפים, את העיקר אין לו, מי שלא שומר שבת אין לו נשמה, יש לו רק נפש, מה שיש לפרה יש לו!

וכן אומר האור החיים הקדוש: כאומרם ז"ל ואין טוב אלא תורה, **שאם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם.**

אדם בא לדרשה, לאחר הדרשה הוא מרגיש הנאה עצומה, הנשמה היא רותנית והמזון שלה רוחני, הוא מקבל משהו שאין דומה לו בהבלי העה"ז.

כל מה שאדם רוצה יש בתורה, הפוך בה והפוך בה דכולה בה, שמחת חיים אושר סיפוק, אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד.

כל יהודי שבעולם, הוא יהלום של מיליארדי קראט, יש לך נשמה גבוהה חצובה מתחת כסא הכבוד, הנשמה לא מלושטת, תלטש אותה ותראה מה זה יהלום, תאיר אותה ותראה לאיזה דרגות עליונות אפשר להגיע. יש סיפורים על רשעים גמורים שעשו תשובה וזכו להתעלות עד שלמדו תורה מאלוהו הנביא! ועיקר העיקרים להתחזק בלימוד התורה והמוסר, אל תעזוב מוסר, בלי מוסר אדם נופל מטה מטה. הביקורת בונה את האדם.

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אומר הנביא ישעיה 'ושומר עיניו מראות ברע' כל האייופונים, תמונות תועבה, סרטים, וכל כיו"ב. 'הוא מרומים ישכון' הוא עולה לבמתי ההצלחות. ועוד פירוש, מרומים ישכון, גופו כאן ונשמתו רואה בגנזי מרומים. 'לחמו ניתן' פרנסתו ניתנת לו ברווח. 'מימיו נאמנים' בניו הולכים בדרכו, הדרך הטובה ו'מלך ביפיו תחזינה עיניך', שיזכה לראות פני שכינה בצאת נשמתו, וזוכה לראות פני מלך המשיח 'תראינה ארץ מרחקים' הכל תלוי בעיניים.

ולעומת זאת, ראינו בפרשה שבוע שעבר אצל בלעם הרשע, 'נאום שומע אמרי אל אשר מחזה שדי יחזה נופל וגלוי עיניים'. ויש לדרוש: נופל וגלוי עיניים. מי שהוא גלוי עיניים הוא נופל. כלומר, כשם ששורש העלייה וההצלחה ברוחניות ובגשמיות, זה שמירת העיניים. 'סלעים משגבו' אין לו נפילות. כך להפך חלילה, מי שאינו שומר עיניו מראות ברע, הוא 'נופל', בגלל שהוא 'גלוי עיניים'.

נאום שומע אמרי אל, הוא מגיע לדרגות שהשכינה מדברת עימו, ורואה מראות אלוקים, אבל אם הוא גלוי עיניים הוא נופל! גם אם יהיה לו גלוי אליהו, נבואה, צדקות מופלגת, אם הוא לא שומר את עיניו הכל הולך לאבדון!!

העיניים זה הכל. בספרי הקבלה מבואר גדלות ושורש העיניים בעולמות העליונים, ומבואר שהאישון שבעין הוא כנגד קודש הקדשים שבבית המקדש!

האריז"ל הק' היה אומר, אילו אדם היה יודע כמה הוא מקלקל בקריצה לעבירה, הוא רק קורץ, בעולמות העליונים, לא היה אז מפתח כל החיים שלו! וזה רק קריצה, מה זה כבר עבירה ממש. כמה אדם מפסיד בשביל הנאת רגע, את הנצח נצחים, את הנשמה הקדושה שלו.

צריך להבין, שאין אושר נפלא ועצום, מתיקות אורות העליונים, כמו שיש לאדם שזוכה לקדש עצמו להיות קודש קדשים. כמו שאומר האור החיים הק', עוד אומר האור החיים הקדוש בפרשת בחוקות: - ישמעו אחינו הטועים החושבים שבני התורה מסכנים הם - **אילו היה אדם מרגיש מתיקות ידידות ועריבות ומתיקות ענף אחד מענפי האור העליון היה בז בעיניו להיות מלך מלכים בערך קיום מצוה אחת ממצוות התורה הקדושה.** אדם לובש טלית, כל מצוה מורידה על האדם אור קדוש, אם הוא קדוש מרגיש את המתיקות בעולם הזה, ותן לו תמורת זה כל המתיקות שבעולם, 'בוז יבוזו

ההקדשה השבועית

הוציאם הם אהם להקדיש
אלפי טלמדי צארי המרשה
להצלתהם אז לעיני קדושתם?
ההקדשה נעשית: 05-04-03-03-03-03

לישמענו
ידון חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
ליך בת עליזה

להזכירנו
אסף בן חיה
רושי בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

ליעילי נשמת
שלמה בן ג'ון ג'ון
סילית בת חנה
חן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

השקר הקטן של גואל

עולם.

ענה גואל: מי יתן וימהר היום לבוא שאפדה ממך לבלתי ראות פניך המלאים קמטים המעוררים גועל נפש.

ותען הזקנה ותאמר: אוי לאזוניים שכך שומעות, לא אתן לך לחלל כבודי, כי אישה כבודה אנוכי, קח לך עוזרת אחרת במקומי, אשר תדע להוקיר אדון כמוך, שבמקום לתת מתנות לשפחתו בראש השנה, מכלים אותי ומביישיני. ולא ענה גואל אותה דבר, אלא אחז באחד נעליו להשליכה עליה.

המבשלת מיד הבינה מחשבתו ומיירה לעזוב את החדר. שמע גואל קול מאחורי הדלת שדיברה לעצמה: מי חלם לשמוע מפיו כאלו מילים ביום הקדוש הזה, בוודאי אבדה ממנו בינתו.

ויאמר גואל בליבו: מה היה לי לבוא בריב היום הזה עם הזקנה הזאת, אמת הוא כי אין לי חפץ בה, אך על כל פנים לא היה לי להכעיסה תמרורים בחג מועד זה, ולא היה לי עתה הכרח לגלות האמת אשר בליבי.

בשברון לב לבש גואל את בגדיו, וזכר קדושת היום והסיר עצב מליבו, והלך לבית התפילה. בשובו לבית אכל מעט, והחליט בליבו ללכת אל בית דודו כי חולה הוא וקרבו ימיו למות, וסופו לירש את נכסיו כי אין לו בן. והנה בגשתו אל מיטת דודו החולה, היה צריך לומר לו "מאוד ינעם לי לראותך במצב טוב", אך במקום זה אמר לו את האמת שבלבו: "נעים לי לראותך חולה שוכב על ערש דוי, והמיטה אשר עליה עליה לא תרד ממנה ובכליון עיניים אני מחכה לרשת עושרך".

כששמע דודו שהוא מקללו במקום לברכו, אמר לו: "האם באמת תחכה בכליון עיניים למות דודך אשר אהבת נפש אהבך?" ויען גואל ויאמר: "מי יתן ויסתירך המוות בצל כנפיו דודי היקר הידעת דודי כי מצבי דרוש לכסף, ורק רכושך ינאלני מעניי, אומנם אהבתיך דודי, אך בהקדים יום מותך תעשה עמדי חסד ואמת".

ויקרא דודו בקצף גדול "צא מביתי נבל, אל תוסיף ראות פני, אין לך חלק ונחלה בביתי, ולא תקח אגורה אחת ועתה מהר צא מביתי".

יצא גואל מבויש ורועד מבית דודו ויאמר בלבו "הוי לי כיצד דברתי לדודי דברים שכאלה, ברגע

הנה, אע"פ שנתבאר כמה חמור עוון השקר, מ"מ יש מקום שמותר ואף מצווה לשקר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "משנים מפני דרכי שלום". כלומר, שאין זה רשות אלא חובה לשנות מהאמת, ולמדו זאת ממה שאמר ה' לאברהם "למה זה צחקה שרה לאמור האף אמנם אלד ואני זקנתי", ששינה מפני דרכי שלום, ולא אמר לאברהם ששרה צחקה ואמרה "ואדוני זקן". באופן כזה, אם לא ישנה אדם מדיבורו משום שרוצה לנהוג בחסידות - הרי הוא חסיד שוטה.

ועל פי זה ביאר רבינו יוסף חיים את הפסוק "צדק צדק תרדוף", שלפעמים צריך להיות רודף את הצדק, דהיינו שצריך לדחותו ולבטלו [כמו שכתוב "ורדפו מכס חמישה מאה" כלומר הניסו אותם, וכך גם צריך להניס ולהבריח את האמת במקום שצריך להשכיח שלום וכדומה].

והביא על כך הבן איש חי משל נאה, הממחיש לנו, שלפעמים אדם שלא משנה מדיבורו מסתבך בדברים קשים שעלולים להרוס לו את חייו: מעשה באיש אחד ושמו "גואל", שהיה שונא את השקר ורודף אחר האמת. והנה בליל ראש השנה כשעלה על מיטתו, החל לחשוב: מדוע ברא השם את השקר ומה תועלת יש בו, והרי אם לא היה שקר בעולם, העולם היה כמו גן עדן, ותוך כדי הרהוריו עצם את עיניו ונרדם.

והנה רואה הוא יצור קטן עומד ממוולו, ומביט עליו בשחוק. שאל אותו 'גואל': מי אתה? אמר היצור: "אני השקר". כששמע זאת גואל מיד קפץ ממקומו, ורצה לפגוע באותו יצור, אך אותו יצור נמלט לו.

כשהפסיק גואל לרדוף אחריו, פנה שוב היצור לגואל ואמר: מדוע אתה רוצה לפגוע בי, והרי אני מועיל לעולם ובלעדיי העולם לא היה מתקיים כראוי. ודע, כי לא יעבור עליך יום אחד בשלום אם אני לא ילך עמך. אך גואל אמר, שאינו חפץ בשקר, והלוואי ויעזוב אותו ולא יחזור. אמר לו היצור: טוב דברת, אני אעזוב אותך יום אחד בלבד, ונראה כיצד תוכל להסתדר בלעדיי.

לגואל לא היו אישה ובנים, רק נמצאה בביתו אשה זקנה שהיתה מבשלת לו מידי יום ביומו. אותו היום היה ראש השנה, ובעודו שוכב על מיטתו, פקח את עיניו ואתה זקנה הגישה לו צלוחית מים, ואמרה לו: הנני מברכת אותך אדוני היקר בחיים ושלווה ובעושר וכבוד לשנה החדשה הבאה עלינו לטובה, ובכל ליבי אתפלל לה' כי יצליח את מעשי ידך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח, ונחיה יחד חיים ארוכים עד

אחד הרסתי את הבניינים אשר בניתי, שנים רבות עמלתי כדי לקנות את לב דודי ועתה הכל אבד בן רגע".

בצר לו הלך גואל לבית המשודכת שלו לברך אותה לשנה טובה. אותה משודכת היתה יתומה ללא אב ואם וגדלה בבית דודתה, וכשהגיע לביתה החלה הדודה לדבר עמו ושאלה אותו: "האם תדע בת כמה אני?" אמר לה גואל "למעלה משישים" הדודה התרגזה עליו וגם כלתו גערה בו ואמרה "כיצד אתה מעז להכלים את פני דודתי היקרה?" ויאמר גואל "מה עשיתי, וכי דיברתי שקר? הרי היא באמת בת שישים?"

אמרה לו כלתו "נכון הדבר, אבל היא נפגעת כשאומרים לה שהיא נראית מבוגרת, והיה עליך לומר לה שהיא נראית טוב כאישה בגיל ארבעים, ולא שישים".

"והנה רואה הוא יצור קטן עומד ממוולו ומביט עליו בשחוק. שאל אותו מי אתה?..."

והנה תוך כדי שהוא מדבר עם כלתו, פנה אליה ואמר "דעי לך את האמת, שאת האישה הרביעית שאני עומד להתחתן, וכל שלושת הקודמות מאסתי בהם וגירשתיים". כששמעה זאת הכלה, רגזה ואמרה "צא מעל פני נבל, ואל תוסיף ראות עוד את פני, אחרי שגרשת שלוש נשים איך אהיה לך לאישה".

ויצא גואל סר זועף מבית משודכתו, והלך לביתו אבל וחפוי ראש. כשהגיע לביתו התחיל להלל את השקר, והצדיק את מה שדיבר אותו יצור שפגש אתמול.

סוף דבר: נייעור גואל משנתו ופתח את עיניו וירא כי הוא שוכב על מיטתו ולידו עומדת המשרתת הזקנה ותאמר לו הנני מברכת אותך לשנה טובה ומבורכת וכו'.

אז הבין גואל שכל מה שהיה עמו היה חלום, ומיד שמח שלא איבד את עושר דודו וגם לא איבד את כלתו, והחל לשבח את ה' יתברך שברא גם שקר בעולם כדי להשתמש בו בזמנים מסוימים על מנת שלא יאבד העולם. וכמו שהאדם צריך לחבב את האמת ולרחק את השקר, כך יודמן דבר להיפך שצריך לחבב השקר ולאחוז בו בשתי ידי, ולדחות את האמת כי יודמן עניינים בעולם שיהיה האמת מחריב והשקר בונה.

הלכות צום י"ז בתמוז

א. ביום ראשון יחול צום י"ז בתמוז, והטעם שכל ישראל מתענים ביום זה מפני הצרות והדברים הקשים שארעו בהם, וכדי לעורר את הלבבות ולפתוח דרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ולפשפש במעשה ידינו ולחזרה בתשובה.

ב. המשנה במסכת תענית מונה חמשה דברים שארעו בי"ז בתמוז:
א. נשתברו הלוחות - כאשר משה רבינו ירד מהר סיני וראה את עם ישראל שחטאו בעגל שבר את הלוחות, ודבר זה היה בי"ז בתמוז.

ב. בוטל קורבן התמיד - בימי בית המקדש היו מקריבים קורבן התמיד בכל יום, וביום י"ז בתמוז בוטל התמיד.

ג. נבקעה העיר ירושלים שהייתה במצור - בזמן בית המקדש השני.

ד. שרף אפוסטמוס הרשע את התורה שהייתה מונחת בעזרה שבבית המקדש שר יווני ושרף את ספר התורה שהייתה מונחת בעזרה שבבית המקדש וזה היה הספר המדויק שהיה בידם והיו מגיחים ממנו שאר ספרי תורה, ולכך שריפתו הייתה צרה גדולה לעם ישראל, ויש אומרים שהיה בימי הרומאים.

ה. הועמד צלם בהיכל - יש אומרים שזה אותו אפוסטמוס, ויש אומרים שמנשה המלך הוא זה שהעמיד צלם בהיכל.

ג. צום י"ז בתמוז אסור רק באכילה ובשתיה, אבל שאר האיסורים שאסורים בתשעה באב כנעילת הסנדל וכו' מותרים בצום י"ז בתמוז, ולכן מעיקר הדין מותר להתקלח ביום הצום עצמו, ואפילו במים חמים, והמחמיר שלא לרחוץ כל גופו במים חמים תבוא עליו ברכה, אולם מותר לטבול במקוה במים חמים.

ד. תחילת הצום הוא מעלות השחר עד צאת הכוכבים, ומכל מקום אם ישן בלילה שלפני התענית וקם משנתו באמצע הלילה אסור לו לאכול ולשתות אפילו שעוד לא התחיל הצום, מכיוון שהלך לישון הסיח דעתו מן האכילה והשתיה ולכן נחשב כאילו נכנס לתענית, ולכן אדם שרוצה לאכול ולשתות לפני עלות השחר צריך לעשות תנאי לפני שהולך לישון שכוונתו לקום במהלך הלילה לאכול ולשתות, ובמידה ושכח ולא עשה תנאי וקם לפני עלות השחר אסור לאכול. אולם אם מרגיש צימאון, השותה יש לו על מי ליסמוך ובפרט אם רגיל לקום ולשתות במהלך הלילה.

ה. אין מן הנכון לשטוף את הפה ביום הצום, אולם בפחות מרביעית במקום צורך מותר, ויזהר שלא יבלע את המים, ולכן מי שקשה לו בבוקר שהוא קם משנתו לא לצחצח שיניים ביום התענית, או שיש לו ריח רע מפיו מותר לו לצחצח שיניו או לשטוף את פיו, וכמובן שיזהר שלא יבלע את המים, ויכניס לפיו פחות מרביעית (81 גרס).

ו. מי ששכח ובירך על מאכל או משקה ולפני שטעם נזכר שהיום צום יטעם כל שהוא מן המאכל או מהמשקה, כדי שברכתו לא תהיה לבטלה (משום שברכה לבטלה לדעת מרן השולחן ערוך זה איסור דאורייתא ואיסור אכילה ביום התענית הוא מדרבנן, ואע"פ שיש אומרים שחיוב התענית הוא מדברי קבלה מכל מקום זה בוודאי אינו חיוב מדאורייתא), אולם פשוט שאחר שטעם אסור לו להמשיך לאכול או לשתות וצריך להמשיך ולהתענות.

ז. צריך לומר "עננו" בתפילת שמונה עשרה, ומנהג הספרדים לומר "עננו" בתפילת שחרית ובתפילת מנחה (וכל זה בשלוש הצומות י"ז בתמוז, צום גדליה, עשרה בטבת, ובתשעה באב אומרים "עננו" גם בתפילת ערבית שמתחיל הצום), ומנהג האשכנזים לומר "עננו" רק בתפילת מנחה.

ח. היחיד שמתפלל שמונה עשרה אומר "עננו" באמצע ברכת "שמע קולנו" והשליח ציבור בתפילת החזרה בקול רם אומר "עננו" ברכה בפני עצמה בין ברכת "גואל ישראל" לברכת "רפאנו".

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

האם כדאי לאיים?

ילדים מבחינים היטב, בין איום שיש בו ממש לכזה שאין לו כיסוי.

בהתאם לחוש הבחנה זה, הם מרשים לעצמם להתעלם מאותן פקודות שלמדו להכיר כ"חסרות שיניים". אנב, הרבה פעמים אני מעיר להורים שמתלוננים על חוסר משמעת של ילדים, שאולי אין מי שיוכל להסביר את הסיבות לכך יותר טוב מאשר הילדים עצמם...

מדהים להיווכח, עד כמה הילדים לא מרפים לרגע מלבדוק את מידת היציבות של הגבולות שאנו מציבים בפניהם, ואת כושר העמידה שלנו לעמוד בדברינו. בעוד שאנו ההורים- בהיותנו עסוקים למעלה מראש, בדאגות שונות- מוכנים לקבל חריגה פה ושם מהכללים שהטלנו על הילדים, הרי שהילדים, שאין להם דאגות אחרות, והם דבקים ברצונם להשיג את מה שהם רוצים, לא התעלמו מאף מעידה שלנו באכיפת המשמעת. הם יפרשו כל חריגה כהבעת חולשה מצידנו, וינצלו כל פרצה בחומת הסמכות שלנו, עד הסוף.

אם בתחילת דרכו, חושש הילד לפרוץ את הגבולות, בחושבו שהוא צריך להיות ממושמע למה שהוריו אומרים לו, הרי יום אחד מגיע הרגע שההורים נותנים לו לפרוץ את הגבולות, כגון שהוא "מנדנד" והם מאבדים את הסבלנות ומוותרים לו- ובכך הם מלמדים ומחנכים אותו איך לפרוץ את הגבולות ולעשות מה שליבו חפץ. עם הזמן, הילד לומד להכיר כל חולשה ופירצה אפשרית, ויודע לנצל אותן עד תום.

נפתלי מגיע הביתה אחרי יום לימודים, והוא רוצה סוכריה. האם מסרבת בטענה שכעת אין כל סיבה למתן סוכריה, במיוחד לא לפני שהוא אוכל ארוחת ערב. אך נפתלי לא מוותר בקלות. הוא מתחיל להפציר ולהתחנן, וכאשר זה לא מועיל, הוא עובר לצעקות ובכיות. הוא נישכב על הריצפה, בועט ברגליו ואומר לאימו שהיא לא אמה טובה, הוא מאיים שלא יואכל עד שלא תיתן לו את הסוכריה שהוא רוצה. האם מנסה לדבר אליו, מתחננת בפניו שיוותר, אך הוא בשלו.

בשלב שהאוכל מתחיל להתקרר וצעקותיו כבר גרמו "חור בראש", פוקעים עצביה של האם והיא נכנעת ומעניקה לו את הסוכריה שהוא ביקש, בהוספת תנאי שנפתלי חייב להבטיח שמכאן ואילך התנהג יפה ולא ינדנד יותר. נפתלי מתחייב ללא היסוס, קם יפה כדי לקבל את הסוכריה, ומעניק צל"ש לעצמו על שאימו נשמעה לו.

נפתלי גם מציין לעצמו את המילים "אמא רעה", כמילים שמשוגלות לחולל פלאות. אימו גילתה לו את חולשתה ובכך לימדה אותו איך בדיק לסחוט אותה. היא פשוט הדריכה אותו, בלי להיות מודעת לכך, באילו אמצעים להשתמש כדי לכופף את ידה ולהכריחה לשנות את דעתה.

מיותר להסביר, שהתנאי שהאם הוסיפה, שהוא התחייב להתנהג יפה, מכאן ואילך, לא עשה רושם רב על הילד שקלט די מהר שמדובר במס שפתיים בלבד- מחיר זול תמורת מילוי רצונותיו. מה גם שתנאים כאלה לקבל תמורה מראש עבור הבטחה עתידית, מעורפלת במשמעותה לא מחייבים אף אחד.

יצוין, כי גם כשהתעשתו ההורים ויחליטו לשים קץ למשחק הזה שמנהל עימם ילדם, בל יצפו, כי די יהיה בפעם או בפעמיים כדי לשנות את הכללים ולהשיב את אבני הגבול למקומן. הגיוני ומסתבר, שהילד ינסה עוד מספר פעמים- ואף סביר להניח, שינסה להקצין את לחציו- לפרוץ את הגבולות עד שיבין שאחל עידן חדש ביחסיו עם הורים. לא עוד יחסי סחיטה וניצול, כי אם יחסי משמעת וצייות.

ומכאן חיוניותה הבלתי ניתנת להערכה של עקביות ההורים: אין סיכוי שיצליחו להטיל משמעת בבית אם לא יעמדו מאחורי המילים הנאמרות- לחיוב ולשלילה- בכל תוקף.

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

האם אנו דומים לבלעם הרשע?

לו הבנו את העניין לא צריך להתמקח כמה שתוצה תקבל. ובלעם שרוצה הוא ללכת, אבל מה יעשה ויש מישהו שמנהיג, משיב להם נו, חכו פה אשאל שוב אולי יש שינויים (חס ושלום) ובלילה שאל שוב, והבורא השיב "קום לך איתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך תעשה".

בקיצור אתה רוצה לך, אבל לקלל לא תוכל ובלעם... הולך, כמובן רק לצרכי פרנסה ולא מעבר, ובלבד אומר שמא אצליח לפתות את הבורא ויתרצה לקלל (רש"י) בדרך האתון לוחצת לו את הרגל והוא על האוכף חום של יולי אוגוסט בלי מזגן נוסע על חמור אין אויר מהחלונות, והרגל און... אחת שתיים שתי הצלפות עם השוט, אני אחנך אותה מפטיר לעצמו, והיא... בשלה כאומרת את הילדים שלך תחנך, ואל תקרא לי בחיים שלך חמורה! ממשיכה ללחוץ את הרגל.

ריבונו של עולם הבן שלך הולך בשביל מה... פרנסה למה מגיע לי צער כזה כנראה האתון הזאת מהיצר הרע ויש להרגה, שלך חרבו ו... האתון פותחת את הפה... רק זה חסר לו ולא זו בלבד מלאך ניצב למולו והוא... מזיע והרגל כואבת, כבר הכסף לא מענין אותה, שואל את המלאך " אם רע בעיניך אשובה" "ויאמר מלאך ה' אל בלעם לך עימם, אולם מה שאשים בפיןך ואתו תדבר"

ובלעם? התאוורר מעט, נזכר בצבע הכסף גם הוא רוצה כמה ימים בנונה, אבל צריך כסף והאישה לוחצת, יאלה המלאך לא אמר מפורש לא, הפוך הוא אפי' אמר לך בלעם ממשיך ללכת וכן הלאה מנסה לקלל כמה פעמים, רק ברכות מוציא פיו כפי שאמר הבורא. והוא בשלו כצייד ההולך ביער, ולפתע מחזה מרהיב כמה מטרות תלויות על העצים, בשורה מסודרת, והחץ בדיוק ללא סטיה מעשה אומן חיפש את הצלף ושאל לפיו ילמדנו רבינו איך מגיעים לרמת דיוק גבוהה כל כך, והלה לתומו אמר שמתי את החץ ואחר כך ציירתי את המטרה... כך התנהג בלעם מטרה = כסף והשאר היסטוריה.

וכך היתה תשובתי אף אנו בחיינו הפרטיים צועדים בשבילי הנסיונות פוסעים במשעולי החיים מציבים מטרה ומתקדמים, ואין זו הדרך, ולא זה השביל, עלינו להצמד לתורה הקדושה תורת ה' תמימה, זו המטרה (שלשמה באנו לעולם) עכשיו נירה את החיצים. בהצלחה.

אני יושב בחדר ההמתנה, ולבואו של הבוחן ממתין, עוד מעט אעמוד במבחן, ובעז"ה אתקבל לישיבה שהנני חפץ, ישיבת שערי הישועה היא ישיבה מצוינת, אני מפליג בדמיוני למחוזות אחרים והדלת נפתחת...

הוא הגיע תלמיד חכם גבה קומה בעל פנים הדורות מחוה בידו על הכיסא ואומר במבט מחויך בכבוד, שב בני...

פתח הרב וזרק שאלה לחלל החדר, ספק לעצמו, ספק אלי, האם אנו דומים לבלעם?

ואני טרם אענה אני שוגג אומר דוד המלך לפני שהנך משיב חשוב אולי אינך צודק דון בדברך ותשיב, ואכן, כך אני עושה מהרהר הבה נראה, לכאורה בלעם הוא אינו דמות סימפטית כל כך, חז"ל אומרים שכדי להגיע לרמות כל כך נשגבות של טומאה בא על אתונו, מדות טובות ואהבת הבריות לא היה התחום שבו הצטיין, שחזרתי לעצמי את כל הפרשה כל מעשה בלק והברכות, והבנתי! הבנתי את עומק השאלה!

אמרתי, הרב... אני חושב שכן יש דמיון מעט,

ואבאר... בלק מלך למואב בעת ההיא יושב בעיר הבירה וביום בהיר השמים מתקדרים עמי יצאו ממצרים והגיעו עד סמוך לגבולו, ועתה מאיימים על ריבונותה של ארץ מואב, וזה לאחר שהביסו את כל צבאות האזור, וכלשון החרטומים "אצבע אלוקים היא" ה' אלוקים הולך איתם כוחם בפיהם אף אני אראה להם את נחת זרועי מפטיר בלק, הם לא יודעים עם מי הם התעסקו, פה תהא קבורתם בלק שולח שליחים אל עיר מולדתו לקרוא לידידו משכבר הימים בלעם, הלה לקלל יודע היטב ואת אשר יאור יואר, אך בלעם יודע שכל כוחו לקלל תלוי בגזירת עליון מי שאמר והיה העולם הקב"ה, ועל כן יש לשואלו האם יכול הוא לקלל את מי? את בניו? בוודאי לא קל הדבר, אבל בלק רמז לו שמתן שכרה בצידה אפשר להרוויח כמה מטבעות, נו כל אחד והפרנסה שלו, גם לך יש משפחה...

ובלעם שואל לפי השי"ת, וכמובן התשובה שלילית לא תאור את העם כי ברוך הוא, הבהיר להם את העניין והלכו לארצם, בלק לעומתו חשב, כנראה בלעם בשנים שלא פגשתי למד לעשות עסקים, אם כסף זה הבעיה שובו אליו ואמרו

הוצגה לטעום טעם של שבת אמיתית?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות עם הרה"ג דניאל זר שליט"א ובחורי הישיבה

קריאת תהילים

חדרים מפוארים

אוכל כיז המלך

תפילות מרוממות

להזמין מקום לשבת הקרובה ניתן למלא את הטופס באתר הישיבה או להתקשר למשרדי הישיבה

03-5701212